

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : หลักความเสมอภาค: ศึกษากรณีการกำหนดคุณสมบัติผู้สมัคร
รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ
แห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540

ชื่อผู้เขียน : จำสืบทำรวจเนติวงศ์ พลไชย

ชื่อปริญญา : นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2547

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์:

1. อาจารย์ ดร. สถาพร สระมาลีย์ ประธานกรรมการ
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. บรรเจิด สิงคะเนติ

ในประเทศเสรีประชาธิปไตยนั้น หลักความเสมอภาคถือว่าเป็นรากฐานของประชาธิปไตยและเป็นหลักพื้นฐานของความยุติธรรมที่ควบคู่กับหลักเสรีภาพ ซึ่งมีผลผูกพันองค์กรผู้ใช้อำนาจอรัฐโดยตรง เพราะการได้รับความเสมอภาคเป็นสถานะสำคัญประการหนึ่งของศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ซึ่งเป็นหลักการสูงสุดของรัฐธรรมนูญ ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 ได้บัญญัติหลักความเสมอภาคไว้เช่นกัน คือ หลักความเสมอภาคทั่วไป ตามมาตรา 30 วรรค 1 และหลักความเสมอภาคเฉพาะเรื่อง ซึ่งมีบัญญัติไว้หลายมาตราในรัฐธรรมนูญ สำหรับประเด็นที่ศึกษา ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นเรื่องการกำหนดคุณสมบัติผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540

โดยหลักทั่วไปแล้ว หลักความเสมอภาคเฉพาะเรื่องเป็นข้อยกเว้นหลักความเสมอภาคทั่วไป ซึ่งหมายความว่า องค์กรที่ตรารัฐธรรมนูญสามารถตรากฎหมายในลักษณะที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยเป็นธรรมได้ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 30 วรรค 3 เช่นเกี่ยวกับสถานะของบุคคล สถานะทางสังคมหรือการศึกษาอบรม เป็นต้น ปัญหาที่สำคัญคือ การที่รัฐธรรมนูญมาตรา 107(3) กำหนดให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทน

T165877

ราษฎร ต้องสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า และกำหนดข้อยกเว้นให้ เฉพาะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา ที่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี หรือเทียบเท่า มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้น ต้องเป็นการเลือก ปฏิบัติโดยเป็นธรรม ตามหลักข้อห้ามมิให้เลือกปฏิบัติซึ่งมีลักษณะที่ระบุไว้ในมาตรา 30 วรรค 3 ประกอบหลักพื้นฐานสังคมวิทยาการเมืองของไทย ในเรื่องมาตรฐานการศึกษา เพราะเป็นการจำกัดสิทธิ บุคคลที่เคยได้รับการเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ มีคุณลักษณะชีวิตที่ดีและมีความสามารถจำนวนมาก ไม่สามารถเทียบเท่าประสบการณ์ ทางการเมือง ตามระบบการศึกษาตามอรรถศาสตร์ได้เช่นเดียวกับบุคคลที่เคยเป็นสมาชิกสภา ผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา

จากเหตุผลดังกล่าว สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่ถูกจำกัดสิทธิการ สมัครรับเลือกตั้งจึงควร ได้รับการเลือกปฏิบัติโดยเป็นธรรม ในเรื่องสถานะของบุคคล ฐานะทางสังคม หรือการศึกษารวม เพราะการให้สิทธิบุคคลที่เคยได้รับการเลือกตั้งใน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นการส่งเสริมให้การเมืองระดับพื้นฐาน มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้นและประชาชนมีโอกาส เลือกผู้สมัครรับเลือกตั้งมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องตามหลักอุดมการณ์เสรีประชาธิปไตยและ จะส่งผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มีวิวัฒนาการทางการเมืองเช่นเดียวกับประเทศที่ พัฒนาแล้ว ดังนั้น บทบัญญัติรัฐธรรมนูญมาตรา 107(3) จึงควรได้รับการแก้ไขเพิ่มเติม ในเรื่องการกำหนดคุณวุฒิการศึกษา ให้มีความเหมาะสมและกำหนดข้อยกเว้นให้บุคคล ที่เคยได้รับการเลือกตั้งในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีสิทธิที่จะสมัครรับเลือกตั้งเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เพื่อให้มีการเลือกปฏิบัติโดยเป็นธรรมและสอดคล้องกับหลัก ความเสมอภาคตามมาตรา 30 วรรค 3 ประกอบมาตรา 107(3) ซึ่งเป็นแนวทางของระบบ รัฐธรรมนูญ

Thesis Title : The Principle of Equity: A Case Study of
Candidates for Members of Parliament's Educational
Qualification Under the Constitution of
the Kingdom of Thailand B.E. 2540

Student's Name : Pol. Sgt. Maj. Netiwong Phalachai

Degree Sought : Master of Laws

Academic Year : 2004

Advisory Committee :

1. Dr. Sathaporn Sramali Chairperson
2. Asst. Prof. Dr. Banjerd Singkaneti

In liberal democratic countries, the notion of democracy, which describes a form of government in which decisions are made with the direction of the majority of its citizenry through a fair elective process, originates upon the Principle of Equity before Law. In addition, the Principle of Equity is enforceably obligated to government authorities for the reason that the Principle of Equity is recognized as the fundamental reason explicitly written in Section 30: all persons are equal before the law and shall enjoy equal protection under the law; men and women shall enjoy equal rights.

The focal point of this thesis is to study the legislation pertaining to educational qualification for MPs' candidates under the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540.

TE165877

Principally, equity comes into play typically when none of the parties to the dispute has done anything against the law, but their rights or claims are in conflict. The specific principle of equity is abstained from the general principle of equity. This exception is indicated in Section 30 Paragraph 3 that unjust discrimination against a person on the grounds of the difference in origin, race, language, sex, age, physical or health condition, personal status, economic or social standing, religious belief, education or constitutionally political view, shall not be permitted. Nevertheless, the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540 in Section 107 Paragraph 3 is written that a person having the following qualifications has the right to be a candidate in an election of members of the House of Representatives: having graduated with not lower than a Bachelor's degree or its equivalent except for the case of having been a member of the House of Representatives or a senator before.

The researcher finds that the Section 107 Paragraph 3 of the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540 is not in accordance to the Section 30 Paragraph 3, which is indicated that measures determined by the State to eliminate obstacle to or to promote persons' ability to exercise their rights and liberties as other persons shall not be deemed as unjust discrimination under paragraph 3 of the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540.

Subsequently, Section 107 Paragraph 3 of the Constitution should as well be applied to candidates for MPs who have been a member of local administration organization, although educational qualification is lower than Bachelor's degree or its equivalent.

It is suggested that members of local administration organization with educational qualification lower than Bachelor's degree or its equivalent can submit an application for MP candidates by means of amending educational qualification and the exception of preceding member of local administration organization in Section 107 Paragraph 3. The amendment is able to promote the principle of equity before law corresponding to Section 30 Paragraph 3 and Section 107 Paragraph 3 of the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2540.